

V Tuniziji so v teku veliki boji - Govor o novi Britaniji

AMERIKANCI ZAJELI 1400 ITALIJANOV

Zavezniška ofenziva v Tuniziji uspeva. — Amerikanci pritiskajo do morja. — Angleška osma armada uspešno razbija Marethovo črto na jugu. — Če Amerikanci pridejo do morja, bodo Nemci presekani na dva dela.

Zavezniški stan, Afrika. — Zadnja poročila omenjajo, da Amerikanci stalno napredujejo v smeri proti sredozemskemu obrežju. Nahajajo se že nad 30 milj. vzhodno od Gafse in so že naprej od Seneda. Le še kakih 35 milj. jih loči od obrežne železniške proge med Gabesom in Sfaxom. Kakor hitro dosežejo to progo, bodo Nemci razdeljeni in prerežani na dva dela. V boju za Sened in okolico so Amerikanci zajeli 1400 Italijanov in mnogo materiala.

Ameriški načrt za to ofenzivo je izobno pripravljen in opazovalci pravijo, da ima Rommel le malo izgleda, da bi se rešil. Na jugu uspešno razbija Marethovo črto Angleži pod vodstvom generala Montgomeryja. Ta črta sicer zna zadržati Angleže nekaj časa, ker boji proti utrjenim pozicijam zahtevajo več pozornosti, kakor boji na drugih krajih. Če vreme v prihodnjih dveh tednih ne bo delalo prevelikih težav, napovedujejo, da bo padla v Tuniziji odločitev, ki pa ne bo v korist Nemcev.

Pritisk ameriških čet gre naprej in general Rommel je v stiski. Rad bi se ustavil pred Amerikanci, pa se boji, da bi ga visoke zgube enosposobile za nastop proti Angležem na jugu, za to štedi z ljudmi in materialom. Prisiljen pa bo preje ali slej se ustaviti in pokazati svojo moč, ali pa dvigniti roke in se podati, bližajočim se silam, ki se mu približujejo in ga obkoljujejo.

ANGLEŠKI TISK O TRPLJENJU SLOVENSKEGA NARODA

Iz Londona smo prejeli kratak pregled sijajno dokumentiranega članka o mučeništvu Slovencev, ki je izšel v ugledni angleški periodični reviji "Contemporary Review". Ta študija, izpod peresa ge. Liliana F. Gray, daje angleški javnosti izvrsten pregled slovenske zgodovine ter jezične in kulturne karakteristike slovenskega naroda. Mnogo bo pripomogla k poznavanju našega naroda s strani svetovne javnosti.

Ga. Gray opisuje v vseh podrobnostih metode in napore osištca, katerega namen je popolno fizično uničenje slovenskega naroda. V uvodu, naglašajo ga, da strašna usoda Slovencev še ni postala dovolj znana in vsem svobodnim narodom na svetu popolnoma jasna. Glavni vzrok temu je splošni način nacističnih me-

JAPONCI SE PRIPRAVLJAJO

Zasedi nameravajo vso Novo Gvinejo in potem udariti na Avstralijo.

Zavezniški stan, Avstralija. — Kakor zaznavajo vojaški opazovalci se Japonci pripravljajo na nov udar v Novi Gvineji. Njihov načrt je za vsako ceno zasesti vso Novo Gvinejo in se le potem misliti na udar na Avstralijo. Zavezniški krogi so v skrbih radi tega načrta, ker za tako obsežno ofenzivo niso dovolj pripravljeni s svojimi zalogami, pravi poročilo. Glavno delo zaveznikov bo ustavljanje dohajajočega pomoči na novogvinejski otok od strani Japoncev. Če se zavezniški mornarici in letalstvu posreči preprečiti dovoz ojačen in zalog, ne bo težav, drugače pa bi znal položaj postati kritičen.

PRODAJA MASTI, MASLA IN OLJA USTAVLJENA

Chicago, Ill. — Urad za kontrolno cen in odmerjevanje je v nedeljo po vsej državi ustavil prodajanje za teden dni vsake masti, masla in olja in vseh tozadevnih nadomestkov, ki se rabijo v te namene. Vsi ti predmeti so "zamrznjeni", to je da se ne smejo prodajati za teden dni. Potem se pa bodo prodajali na odmerke, kakor se bodo prodajale razne mesnine. Prodajanje na odmerke se prične 29. marca.

VOJNI STROŠKI SO V SRODSTVU Z NAŠIMI ŽEPI

Washington, D. C. — Kampanja za Victory Fund v decembru je dobro uspela in je za nami. Dohodki od dohodninskega davka zdaj v marcu bodo dali nadaljni sklad v tem oziru. Toda, ker potrošimo več, kakor en bilijon in pol tedenski za vojno bo treba v aprilu novih virov. Zato načrt za veliko kampanjo za prodajanje vojnih bondov, ki prične 12. aprila. Iz prejšnjih raznih odborov se je zdaj organiziral Vojni finančni odbor, ki bo vodil vso akcijo in ta odbor povdarja, da vsak dolar, ki ga posodimo vladi za vojne namene, postane takoj bojujoči dolar. Za zgled: Če 100 ljudi posodi vladi po \$1000 vsak, to kupi eno vojno letalo. Če 200 ljudi kupi vsak po \$1000, je denarja za srednji bombnik. Če 350 ljudi kupi tako, da to denar za težki bombnik. 56 ljudi da tako denar za srednji tank. Če pa 3000 ljudi kupi vsak za \$1000 bondov, da to denarja za en podmornik, 3600 ljudi za en rušilec, 20.000 ljudi za eno križarko in 85.000 ljudi vsak po \$1000 pa da za bojno ladjo.

HITLER JE ZOPET GOVORIL

London, Anglija. — Hitler je zadnjo nedeljo zopet govoril nemškemu narodu. Jezil se je na Angleže, Američane in posebno seveda na Ruse. Med drugim je pa le priznal, da nemška zemlja je sedaj v vojni zoni. Glede izgub je dejal, da je dosedaj padlo le 542 tisoč Nemcev. Čudno, Stalin pa je 23. febr. ugotavljal, da so Nemci samo na ruski fronti izgubili nad 4 milijone vojakov na mrtvih. Pogrešanih, ranjenih pa do 5 milijonov. Hitler je veliko premalo povedal. Vohče pravijo komentatorji je bil Hitlerjev govor prazen in ni dal Nemcem nobenega novega navdušenja. Sedanji govor je v velikim konfliktu z njegovimi prejšnjimi izjavami.

V NJEJ NE BO PROSTORA ZA BAHASTVO IN TROTE

Winston Churchill napoveduje novo Britanijo. — Vojna zna trajati še dve leti predno bo zlomljen Hitler. — Potem bo treba skupno nastopiti proti Japoncem in iste kaznovati za njihovo neiskrenost.

KRIŽEM SVETA

Guatemala City, Guatemala. — Špansko poslanstvo v tej centralno-ameriški državi je obvestilo 105 nemških podanikov, da naj se pripravijo za povrat v Nemčijo. So to ženske in starejše osebe izven vojaške starosti. Vozili se bodo na španskem parniku v Spanjo in od tam bodo potovali domov v Nemčijo.

Cincinnati, Ohio. — Rečni pazniki poročajo, da je te dni jela naraščati reka Ohio in da je v nekaterih krajih narastla za skoro 4 čevlje. Za enkrat še ni nevarnosti. Bo pa, če nastane kako deževje, ali če na hitro nastane bolj goro vreme.

London, Anglija. — Enaindvajset tisoč delavcev, ki delajo v Hendon tovarnah so imeli veliko zborovanje, na katerem so izvolili posebnega zastopnika, ki ga bodo poslali ta teden pred parlament s zahtevo da vlada začne s takojšnjo akcijo za otvoritev druge fronte v Evropi.

Helsingfors, Finska. — Ruski letalci so v noči med soboto in nedeljo bombardirali to mesto. Dve osebi ste bile ubite in 23 ljudi pa ranjenih. Rusi postajajo aktivni okrog finske meje, kar je najbrže znamenje, da bodo udarili z večjo silo na Fince.

Bombay, Indija. — Indijske oblasti so izpušile iz internacije Mrs. Sarojini Naidu, nacionalistično voditeljico, ki je bila internirana z Gandhijem vred lansko leto. Izpustili so jo vsled rahlega zdravlja omenjajo poročila.

London, Anglija. — V nedeljo popoldne je imel zahtevni govor angleški prvi minister Winston Churchill, kateri se je oddajal po vsem radio omrežju. Glede vojske z Nemci je dejal, da vojna z njimi zna trajati še najmanj dve leti, predno bo Hitler pokručen. Glede Japoncev je pa izjavil, da Japonci znajo vstrajati precej dalj nego Nemci. Ampak po porazu Nemcev bodo zavezniki skupno namerili svoj korak proti Japoncem. Rešiti morajo Kitajsko iz njenega sovražnega objema, tako tudi vse ozemlje, ki so ga Japonci zasedli. Japonska nevarnost mora biti za vselej potisnjena nazaj od avstralskih in novozelandskih obrežij, je povdral premier.

Nato je apeliral na svoj narod, naj pogumno doprinaša še nadaljne žrtve v tej vojni za zmago. Po vojni bodo združeni narodi ustanovili posvetovalni zbor Evrope in enak zbor za Azijo, katerega naloga bo čuvati svet pred vsako agresivnostjo in vsakim pripravljanjem za kake vojne.

Ostali del govora pa je posvetil domači deželi. Iz tega mora nastati nova Britanija, je dejal. Priporočal je "štiri letni načrt" za izvedbo novega socialnega programa v deželi. V tem novem redu ne bo prostora za pretirano aristokratsko bahaštvo, ne za kake trote in lenuhe, pa naj pridejo iz stare prodavne aristokracije, ali pa iz moderne plutokracije. Njegov govor je naredil na domačo in tujo javnost mogočen utis.

Ali ste že kaj storili za "Am. Slov." v tej kampanji?

VESTI O DOMOVINI

Novo žalostno poglavje v zgodovini našega krvavečega naroda: Zaradi umora Slovenca Kazimirja Kukoviča, bana dr. Marka Natlačena in rojakinje Lucije Vouk so Italijani postrelili 33 Slovencev, ki so se jih hoteli iznebiti.

Izpred vojaškega sodišča

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" v izvirnem besedilu.) Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino in Poveljnik XI. Armadnega zbora glede na razglas z dne 24. aprila 1942 — XX dajeta na znanje: 8. okt. je v Ljubljani neki komunist ubil organa javne varnosti, Slovenca Kukoviča Kazimirja. Upošteva razglas z dne 24. aprila je bilo potem, ko je brezuspešno potekel določeni čas, da bi se odkril krivec tega zločina, USTRELJENIH OSEM OSEB, zanesljivo krivih terorističnega in komunističnega udejstvovanja.

13. okt. je neki komunist ubil v Ljubljani Dr. Marka Natlačena. Upošteva razglas z dne 24. aprila t. l. je bilo USTRELJENIH 24 OSEB, zanesljivo krivih terorističnega in komunističnega udejstvovanja.

4. okt. so komunistični elementi ubili v Starem trgu Vauk Lucijo. Upošteva razglas z dne 24. aprila t. l. je bila potem, ko je brezuspešno potekel določeni čas, da bi se odkril krivec tega zločina, USTRELJENA OSEBA, zanesljivo kriva terorističnega in komunističnega udejstvovanja. Ustrelitev je bila izvršena 19. oktobra 1942.

Nemci prevzeli poveljstvo nad bolgarskimi četami

London, 15. marca (AP) — Iz jugoslovanskih virov poročajo danes, da so Nemci prevzeli poveljstvo nad bolgarskimi četami v Srbiji. Nemci prevzemajo popolno kontrolo v vseh kritičnih krajih na Balkanu za slučaj invazije.

General Bader, komandant nemških okupacijskih čet, je poostiril preganjanje jugoslovanskega civilnega prebivalstva, ki je osumljeno sodelovanja z generalom Dražom Mihajlovičem. V Kragujevcu, kjer so Nemci v oktobru 1941 poklali velik del prebivalstva, je bilo znova ustrejenih 160 kmetov.

Carigrad, 15. marca (Reuters) — Nemški generalštabni častniki na Bolgarskem so dobili zaupen ukaz, da takoj odpotujejo v Sofijo in tam ostanejo v ozkih stikih z vrhovno nemško komando.

Nemške rodbine na Bolgarskem so dobile tudi strogo zapoved, da se pripravijo na takojšen odhod v slučaju potrebe.

Nemci so čedalje bolj nervozni v pogledu bolgarske obale ob Črnem morju in zidajo tam močne trdnjave, posebno okoli Varne in Burgasa.

Večji del prebivalstva v teh obalskih ozemljih je bil evakuiran v notranjosti dežele; je.

ponekod je prebivalstvo sploh popolnoma izseljeno.

London, 15. marca (ONA) — Jugoslovanski krogi poročajo danes, da so nemški častniki prevzeli poveljstvo nad bolgarskimi silami, ki so nastanjene v centralni Srbiji.

To je najbrže eden izmed številnih ukrepov, s katerimi se nemške oblasti pripravljajo na napad zedinjenih narodov.

V vaseh Bločnik, Lokasnica in Krasje, v okraju Leskovac je bilo ustreljenih 50 srbskih kmetov zaradi uboja treh bolgarskih vojakov.

V Pridvorici so nemški vojniki do smrti pretepli vse člane občinskega sveta in poslili županovo ženo. Zasedli so mesto in začeli loviti pripadnike generala Draže Mihajloviča.

V Gruži so Nemci na povele generala Baderja postrelili 160 srbskih kmetov.

Washington, 14. marca (ONA) — Angleški radio poroča o težkih bojih med jugoslovanskimi guerilci in skupno nemško-italijansko okupacijsko vojsko v sarajevskem okraju. Vzdož železnice iz Sarajeva v Mostar, se je razvilo več hudih bitk; v dolini Neretve jugoslovanski patrioti poganjajo v zrak mostove in razstreljujejo tunele. Tudi cestno so porušili na več kilometrov daljine.

Angleški radio povdarja, da so se razvili težki boji tudi v Dalmaciji in Sloveniji. Slovenski svobodoborci so vrgli iz tira dva nemška vlaka in pogнали v zrak tri mostove.

Moskovski radio poroča, glasom vesti iz Carigrada, da Nemci na otoku Kreki prevajajo tovore iz kraja v kraj le preko morja, ker tamonjski partizani sistematično ovirajo promet na cestah in napadajo vsa prometna sredstva na suhem. Tudi v Albaniji in Makedoniji so pretrgane vse prometne linije.

Nemiri v različnih krajih zasedene Evrope

London, 16. marca (Radio prejemna služba, — V Epiru in tudi v drugih pokrajinah severne Grčije guerilci napadajo nemške in italijanske čete in motijo promet.

Na Bolgarskem se vrše velike vojaške priprave, kakor da bi Nemci pričakovali napad od zunaj. Švedski časopisi so prejeli iz Sofije vest, da je švicarski poslanik svetoval na Bolgarskem nastanjenim Švicarjem, naj odpošljejo svoje rodbine domov.

Tudi v Franciji so se razvili boji — uporniki so odbili nemški ultimatum, da odlože orožje.

Slika kaže velike težke M-10 tanke, ki se valijo, kakor težke goske v neki detroitski Fordovi tovarni. To so največji težki tanki, ki imajo veliko brzino. Iz Afrike poročajo, da so ti "razbijači" zelo učinkoviti proti osištcarjem.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscriptions
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za redno številko v tednu je čas do četrtke dopolnilna. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

OFENZIVA NA ŽIVCE

Te vrste orožja se vedno uporabljajo. Najprvo so ga začeli uporabljati Nemci, ko so pripravljali napade na dežele, ki so jih pozneje zasedli. Ofenziva na živce. Kaj je to in kako se izvaja?

Nemci so spočetka začeli zbirati ob kakih mejah svoje vojaštvo. Tisk je začel širiti načrtno propagando. Gotove osebe so razširjale in trosile razne govore, ki so vznemirjale. To se je vleklo večasi mesece in ljudje po malih nezavarovanih državah so postali od takih govorov že čisto nervozni. S tem je bilo že pol zmage dobljeno. To je šlo Nemcem, dokler niso seveda naleteli na dobro organizirane nasprotnike. Ko so pa lansko zimo začeli dobivati batine od Rusov pred Moskvijo in letos ob Volgi, potem je prišel pa še iznenaden vpad v Severno Afriko, je pa lisičje nazije na enkrat minilo vse veselje in so sami postali nervozni pred zaveznički. Nervoznost jim je še povečal sestanek v Casablanca, tako ne vedo pri čem so, ne vedo, kje naj se pripravijo na obrambo, ali kje naj bi izvedli še kak udar, dokler so za istega še sposobni.

V severni Afriki se seveda ni vse tako hitro zaključilo, kakor je marsikdo pričakoval. Nastale so pač nepredvidene težave. Največ je zavrla cencarska politika francoskih politikov, ki so cincali in izvedbo načrta zadržali. Med tem so se Nemci in Italijani pripravili v gorovju Tunizije in tam se znajo precej časa držati. To pa je zopet dalo Nemcem priložnost, da na kontinentu pripravljajo neke načrte, misleč, da se bodo z njimi še rešili, ali pa vsaj z njimi rešili, kar se še da rešiti za mater Germanijo. Sunej proti Harkovu ni nič drugega, kakor le namen zadržati Ruse na gotovi črti, če se bo to dalo. Doma dvigniti s tem pri nemškem narodu še zadnje upanje, da morda le še ni vse zgubljeno, zavezniške pa kako zblufati, če bi se še dalo. Te nemške želje se pa ne bodo uresničile, je že prepričano. Toda uresničiti jih pa bodo Nemci še poskušali.

Zadnje dni se zopet govori, da se nekaj kuha v Španiji. Govorice, ki so začele že tudi krožiti v tisku in po radio, vedo povedati, da Španija premika svoje vojaštvo. V španskem Moroku so baje zaprte meje in Španija se nekam pripravlja. Neke vesti celo pripovedujejo, da bodo Nemci udarili na Gibraltar in od tam v Afriko, da obkolijo zavezniške. Ali je to mogoče? Mogoče je, ampak težko je in za Španijo silno nevarno, da bi si kaj takega privoščila, da bi dovolila nemškim četam prehod in bojevanje na njenih tleh. Saj vendar vsi znaki kažejo, da Hitler ne Mussolini nimata nobenega zgleda več za kako končno zmago. In kaj naj Španija po tem pričakuje, če se poda v njuno kompanijo? Govorice so pa tu in krožijo po svetu. Zakaj krožijo? Zato, da bi prvi povzročili nervoznost med Španci, drugič med prebivalstvom severne Afrike in da bi, če mogoče, potegnili tudi zavezničke, da bi svojo pozornost obračali na to, med tem pa bi Nemci kje drugje pripravili kako presenečenje.

Nervoznost pa silno deluje na Nemce same, še bolj pa na Italijane. Sestanek med Churchillom in Rooseveltom je bila največja bomba za nemške živce. Še danes niso preživeli tega pretresa in silno špekulirajo, kje bo padel prihodnji udar, ki je obljubljen. Propagandna ofenziva je zdaj močnejša na strani zaveznikov, kakor pa na strani osi. Ofenziva na živce osiščarjev mogočno učinkuje. V Italiji se ta učinek silno pozna in vsa Italija je danes v silni nervozi. Napadi se vršijo iz zraka skoro sleherni dan in sleherni noč. Vse dučejeve obljube, ki jih je dajal Italijanom zadnjih deset let, so za Italijane samo prazne besede in mnogim pa same laži. Danes je prepričan vsak Italijan, da Italijo čaka v Hitlerjevem taboru samo poraz in propad. Koraka pa Italija še ob Hitlerjevi strani kot razcapan in propadli tovariš, za katerega sicer Hitler dosti ne mara, toda njegov teritorij je važen, ker tvori v Evropi zadnja dvorišna vrata, skozi katera se pride do Nemčije. Ofenziva na živce je Italijane popolnoma izdelala. Nemci imajo bolj trde in močne živce, pa tudi na nje deluje počasi, pa sigurno. Že letos so skoro domalega podlegli pred to ofenzivo, če bo

do morali pa še eno zimo skozi take težave, ne bodo vzdržali.

Kdor se bori z mečem, bo z mečem pokončan, je zapisano. Hitler se je boril s propagando in z mečem; propaganda in meč ga bosta uničila. Poraz bo pa še toliko bolj žgoč, ker bo prišel ob zavesti, s čimer sem jaz druge mislil uničiti in pokončati, s tem so drugi mene uničili in pokončali.

MALO DOMAČEGA RAZGOVORA

Ely, Minn.

Za 40 urno pobožnost, ki se je začela 14. marca v cerkvi Sv. Antona, so nas obiskali Rev. Father Zakrajšek. Oni so mi znani še od takrat, ko so bivali v Chicagu in vodili faro Sv. Stefana. So dober govornik, prestali so pa tudi mnogo težkih časov v svojem življenju.

Kaj pa Ely, boste rekli. No, vsak dela, kateri le more. Noč in dan rijejo in brenčijo po majni. Delajo vse dni, da je komaj nedelja prosta, tu in tam pa še ta ne. Zasluži se že za silo, a kaj, ko je pa vse tako drago, in povsod ti odtrga nekaj, da nazadnje, ko presteješ, nimaš veliko, in si rečeš, kakor prej.

Smo pač v časih, ko potrebujejo denarja za druge reči in tam tonejo milijoni in milijoni; če bo vse to res pomagalo revnim širom sveta, ne vemo. Velika zmota pa je, da se svet ruje in suje; saj mnogi narodi menda niti sami ne vedo, zakaj se tepejo. Ubogo ljudstvo ki toliko trpi po celem svetu! Da bi se le porušil oni del zemlje, kjer se je začelo to nemumno klanje! Na svetu je vsega dosti, vendar pa dandanes vsega primanjkuje. Milijoni in milijoni pa tonejo v morju. No, smo pač v vojni. Srečni smo, da smo v tej deželi, ki je najboljše na svetu. Recimo in molimo samo to: Bog daj zmago pravici in naši Ameriki, nam pa zdravja in dela do smrti, pa bo vse O. K.

Ne vemo, kje se Mr. Voglar skriva, ker je kar utihnil; menda ga je Mr. Straha strah. No, Janez, le pokaži še glavo, saj ne bomo streljali nanjo, zdaj je vse na delu za druge krogelje.

Blizu se nam Velika noč upamo, da tudi Minnesota ta čas že izgubi belo odejo in se malo ogreje, ker bo letos bolj pozno, šele 25. aprila. Vsem čitateljem in naročnikom želim vesele, ali že vsaj tolažilne velikonočne praznike.

Mary Oblak.

BOGATA TETA PRIDE V SO. CHICAGO TESTAMENT DELAT

Whiting, Ind.

Da, zares, "Bogata teta" pride v nedeljo 28. marca z vsemi svojimi sorodniki, plemenitaši in siromaki v cerkveno dvorano pri Sv. Juriju v So. Chicagu. Ali je to igro v resnici vredno priti pogledat ali ne, sodite sami; naj povem

samo to, da so mnogi, ki so jo šli gledat v Chicagu, zdaj že zopet vstopnice kupili in tudi drugim priporočajo, da take igre ne smejo zamuditi.

Med igro bodo nastopile tudi naše kadetke in nam bodo par luštnih žapele. Naprosili smo tudi cerkveno pevsko društvo Zarja, ki vedno tako lepo zapoje, da ga želimo videti oz. slišati še in še. Po igri se bomo pa malo pokrepčali s kislim zeljem in klobasami, ter vse to zalili z rujnim vinom ali pivom, kakor si bo kdo poželil. Nato se bodo pa kazale slike.

Prav gotovo boste zadovoljni in vam nikdar ne bo žal tistih 40 centov, ki jih boste plačali za vstopnico. Igra je sama več vredna kakor ta malenkost, a drugo bo pa vse za nameček. Ker je pri vsem tem polovica čistega namenjena za cerkev, prav uljudno vabimo vse od blizu in daleč. Morda se vas pa še "Bogata teta" kaj spomni v testamentu, — kak stotak bi se kar prilegel, — saj ako z milijončki razpolaga, se ji ne bo poznalo, ako vam ali meni kakega keberčka vrže.

Torej vsi v Dvorano Sv. Jurija v nedeljo 28. marca ob treh popoldne!

Amerikanskemu Slovincu pa dosti novih naročnikov in predplačnikov!

Katie Triller.

REV. TOMAŽU HOGE za rojstni dan

Johnstown, Pa.

Namesto srebra in zlata To skromna je častitka moja.

Ki mi prihaja iz srca: Naj vse najboljše Bog Vam da!

Namesto srebra in zlata Je moja srčna želja ta:

Premnogo let in srečnih dni Naj Vam Najvišji podeli!

Namesto srebra in zlata Iskrena bodi Vam molitev,

V nebo kipeča v prošnji novi:

Naj Bog Vam dela blagoslov!

Namesto srebra in zlata Želim Vam iz celega srca:

Da enkrat bi dosegli srečno Plačila rajsko krono večno.

Rajmir.

OBVESTILO Willard, Wis.

Članicam društva krščanskih žena in mater in društvu Marije Pomagaj naznanjam, da bomo imele skupno veliko nočno sv. obhajilo v nedeljo 4. aprila pri prvi sv. maši. Spo-

NARODNA DOLŽNOST KLIČE VSE ČIKASKE SLOVENCE NA VAZEN JAVNI SHOD!

Kakor se je poudarjalo že na dveh zaporednih pripravljajnih sejah, ki se ju je udeležilo lepo število zastopnikov in zastopnic raznih slovenskih društev v Chicagu, je treba nemudoma začeti veliko kampanjo za prostovoljno nakupovanje vojnih obveznic (bondov) med čikaškimi Slovenci samimi; da dobijo tako zasluženo priznanje pri naši zvezni vladi posebno sedaj, ko moramo tudi doma pomagati svoji domovini v njenih vojnih naporih za zmago pravične stvari in popoln poraz fašistične poštasti, ki bi si rada podjarmila ves svet ter zagospodovala nad vsemi narodi in tako seveda tudi nad našo veliko demokracijo v Združenih državah ameriških, sedaj, ko iščemo v Washingtonu vladno pomoč pri svojem vse hvalje vrednem potegovanju za življenjski obstanek in narodne pravice slovenskega ljudstva v stari domovini.

Da se čikaškim Slovincem še posebej pojasniti in razložiti namen in nujnost tega gibanja med njimi samimi in da se pokaže vladnim zastopnikom slovenska lojalnost do te velike in svobodoljubne dežele ob veliki udeležbi slovenskega življa v Chicagu in bližnji okolici, se sklicuje VELIK JAVNI SHOD Z ZANIMIVIM PROGRAMOM DNE 27. MARCA OB OSMIH ZVEČER V DVORANI SLOVENSKE SOLE PRI CERKVI SV. STEFANA NA 1851 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

Na tem javnem zborovanju bodo sodelovali vladni zastopniki z raznimi potrebnimi pojasnili in kazanjem vrlo zani-

mihih vojnih slik. Neki vojak z Guadalkanal vam bo opisal svoje dogodljaje, ki jih je doživel tamkaj v najhujših bojih proti zavrtnemu Japoncu. Naš govornik bo vse natanko razložil, zakaj je tako nujno potrebna kampanja za nakupovanje vojnih obveznic med nami. Naši pevski zbori — "France Prešeren", njegov splošno priljubljeni kvartet, "Adrija" in pevski zbor Slovenske ženske zveze — nas bodo vnmali in navduševali z lepimi in milimi slovenskimi popevkami za to dobro, potrebno, koristno, plemenito in domoljubno stvar.

Vstopnine ne bo nobene in vsakdo je dobrodošel.

Kdor resnično ljubi to svobodoljubno deželo, kdor ima le še količjak srca za nesrečne brate in sestre onkraj morja, kdor se zaveda velike važnosti vojnih obveznic, ki se naj prostovoljno in podrobno kupujejo med Slovenci samimi, in hoče biti resničen brambovec demokracije načel te dežele pa pravice slovenskega naroda v tužni Sloveniji doma, na domači fronti, ne bo zamudil tega shoda.

Narodna dolžnost kliče vse Slovence v Chicagu in bližnji okolici na to važno javno zborovanje.

Slovenci in Slovenke, zavedajte se te dolžnosti in pokažite V SOBOTO DNE 27. MARCA ZVEČER V DVORANI NA 1851 W. CERMAK RD. naši zvezni vladi, da smo vredni njene zaupanja v ameriške Slovence! Napolnite tiste prostore do zadnjega kotička!

Pripravljalni odbor.

NAPAD NA PETROLEJSKE VRELCE NA HRVAŠKEM

London, 28. februarja (Radio prejemna služba). — Moskovski radio je danes objavil vest, da so hrvaški partizani izvršili nenaden napad na petrolejske vrelce v Bunjevici. Napad je bil zelo skrbno pripravljen; uporniki so uspeli pognati v zrak nekaj petrolejskih pripravljen, akoravno so bile pod nadzorstvom nemških in ustaških straž.

Casopis Hrvatski Narod z dne 18. februarja, objavlja dolg seznam znanih hrvaških imen, trdeč, da so se te osebe borile na strani partizanov. To je nov dokaz zato, da se udeležujejo Hrvati, ravno tako kakor Srbi in Slovenci, boj za osvoboditev Jugoslavije.

SAMOMOR GANGSTERJA

Chicago, Ill. — Blizu 22. ulice ob ograji tuberkuloznega zavoda pri Harlem Ave. v North River Side se je v soboto ustrelil znani italijanski gangster Frank Nitti. Newyorška porota, ga je baš zadnji petek, šest ur predno se je ustrelil spoznala krivim z osmimi drugimi gangsterji vred. Oblasti je ušel s samomorom.

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki.

Smrtna kosa

Chicago, Ill. — Dne 18. marca je v bolnišnici umrl rojak John Vidmayer, 4823 N. Central Ave., star 60 let. Doma je bil iz St. Pavla pri Celju. V Ameriko je prišel pred 38 leti. Zapušča ženo. V ponedeljek 22. marca je bila opravljena zanj pogrebna sv. maša v cerkvi Sv. Stefana, nakar so ga pokopali na pokopališču Sv. Jožefa.

Pismo iz domovine

Cleveland, O. — Potom italijanskega Rdečega križa je prejel Mr. August Kollander par vrstic od ge. Amalije Rus, ki je prej vodila urad Francoške linije in ki še vedno stane v Ljubljani, Staničeva ulica 27. Gospa Rus poroča Mr. Kollanderu, da njegova mamica, ki je zdaj stara 89 let, še vedno živi v Spodnjih Poljanah na Štajerskem in da bo letos zopet obdelovala vinograd. Zanj skrbe Vodenikovi, ki stanujejo blizu. Piše tudi, da živi njegov prijatelj Stefan Nartnik v Borovnici, da je zdrav, samo denarja nima. Nartnik je bival svoj čas v Chicagu, kjer sta še sedaj njegova hči in sin. Ga. Rusova zaključuje kratko pismo s pozdravi na vse prijatelje in znanke v Ameriki in prosi, naj ji kaj pišejo.

Mrs. Mamie Marin, 1160 Norwood Rd. je dobila pismo potom italijanskega Rdečega križa od svoje vsakineje Anice Marin, iz Ljubljane, da je njen soprog in njegova sestra Alojzija v koncentracijskem taborišču na otoku Rabu. V pismu ni drugega, kot da sta še živa. — A. D.

K marincem

Chicago, Ill. — Pretekli teden je odšel v San Diego, Cal., k marinom Albert Keržičnik, ki je več let raznašal naš list naročnikom okrog Sv. Stefana. Njegov oče, Mr. Frank Keržičnik, pa razvaža premog v naši naselbini. — Novemu marinu želimo vse dobro.

Umrli vsled eksplozije

Joliet, Ill. — Dne 16. marca je vsled opeklin umrla v bolnišnici rojakinja Elizabeta Sila, stara 42 let. Bila je samka. Dan poprej je šla z gorečo svečo gledat v klet njene stanovanja. Tedaj je eksplozirala plin, ki je uhajal iz počene cevi in ji užgal obleko.

K vojakom

Chicago, Ill. — K vojakom je odšel zadnji teden Andrew J. Koren, sin Mr. Andrew & Mrs. Mary Koren, 1850 W. 23 St. — Mlademu fantu želimo, da bi bil zdrav in da bi se srečno povrnil.

Poročajte takoj o vseh dogodkih v "A. S.", ki se dogode v vaši naselbini!

Napisal: Edgar Rice Burroughs

TARZAN (668) SKRIVNOSTNO OROŽJE

(Metropolitan Newspaper Service)

Tarzan je zaklical stari mami Akers: "Ko bom jaz odšel, imejte Vi vse na skrbi. Morda me ne bo nazaj..."

"Ne vem, če bo prav, da bi nas ta neotesana ameriška stara baba pehala okrog," je zagodrnjala Darena.

"Popolnoma prav bo," je odgovoril eden moških: "mi smo mestni ljudje, ona pa je pionirka iz velikega ameriškega zapada!"

Med tem časom se je Tarzan bližal džungli. Brez svojega noža je bil kakor vojak, ki neoborožen koraka v boj.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Mikolavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4876 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1834 Forest St., Denver, Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 10215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne roči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmocni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

POROČILO KAMPANJE 35-LETNICE ZSZ.

V članski kampanji 35-letnice ZSZ, je do 1. marca pristopilo 77 novih članov in članic, in sicer sledeče:

Dr. št.	Novi čl.	Dr. št.	Novi čl.
1	6	21	4
2	5	22	1
3	1	23	2
4	3	24	4
5	3	25	2
6	3	26	7
7	2	27	11
8	6	28	3
9	3	29	1
10	6	30	4
11	3	31	6
12	3	32	4
13	3	33	4
14	3	34	4
15	3	35	4
16	3	36	4
17	6	37	4

Skupaj 77

Iz tega poročila je razvidno, da do sedaj se je poslužilo samo 20 krajevnih društev članske kampanje 35-letnice ZSZ, katerim vsem prednjači dr. Slovenska Edinost št. 38, v Diamondville, Wyo. z 11 novimi člani. Temu društvu sledi na drugem mestu dr. Three Star št. 33, z 7 novimi člani, in na tretjem mestu pa stoji dr. Sv. Martina št. 1, v Denverju, dr. Slova Slovenec št. 14, v Helperju, Utah in dr. Hrabri Slovani št. 17, v Fredericku, Colo. vsako z 6 novimi člani. Društvo Slovan št. 3, v Pueblo stoji na šestem mestu z 5 novimi člani, toda mi je ravno danes splošno pisal, da mu nemudoma pošljem prošnje za pristop v mladinski oddelci, kar pomeni, da se bo tudi omenjeno društvo poprijelo tekoče kampanje ter skušalo odnesti krasno kampanjsko trofejo, kakor tudi lepo izredno nagrado \$75.00, koje bo upravičeno društvo, ki bo do 31. decembra 1943 pridobilo največ novega članstva. Druga izredna nagrada bo \$65.00, tretja \$55.00, četrta \$45.00, peta \$35, šesta \$25, in sedma pa \$15. Torej bo sedem društev, ki bodo v tekoči kampanji pridobila največ članov (pod pogojem, da jih pridobe ne manj kot 25) upravičenih do lepih zgoraj imenovanih posebnih nagrad. V slučaju, da bo katero društvo pridobilo 200 novih članov, bo pa poleg zgoraj omenjenih posebnih nagrad, upravičeno še do nadaljnjih \$250.00 glavne nagrade. Provizije za posamezne novopridobljene člane so ostale tako kot do sedaj, izvenzmi, da za člane, ki bodo pristopili v mladinski odd. pod načrt JA (kjer so mesečni asmesnt samo po 15c mesečno) se bo plačalo po 75c za vsakega namesto po 50c kot se je plačevalo do tekoče kampanje.

Iz zgorajšnjega sklepa gl. odbora je torej razvidno, da sedaj ima vsako krajevno društvo priložnost pridobiti \$250.00 glavne nagrade, kajti vsako društvo, ki bo pridobilo 200 novih članov bo upravičeno do omenjene gl. nagrade pa ne glede koliko društev jih bo pridobilo omenjeno število. V tej kampanji, kakor je bilo v prejšnjih, se štejejo otroci, ki pristopijo v ml. odd. ravno tako kot oni, ki pristopijo v aktivni oddelci. Ravno tako se bo štelo one člane, ki bodo prestopili iz mladinskega oddelka v aktivno članstvo.

Torej zavijajmo si rokave ter pridobimo najprej za naša posamezna društva lepe razpisane nagrade, kakor tudi Zvezi lepo število članstva ob njeni 35-letnici.

Ko ste že čitali poročilo, je ZSZ nad 133% solventna in plačuje lepe podpore v slučaju bolezni ali poškodbe, kakor tudi ima tri različne police in sicer navadno dosmrtno, 20-letno plačilno in 20-letno "endowment" zavarovalnico. Zadnja polica je najpraktičnejši sistem za štediti denar, kajti v 20 letih, ki plačujete svoje prispevke, si prihranite vsoto \$1000 ali \$2000 proti zmernim mesečnim prispevki, in poleg tega so pa vaši sorodniki ves ta čas upravičeni do cele zavarovalnine v slučaju, da član umrje predno je pri Zvezi celih 20 let. Vzemimo na primer starost 20 let, kjer član plačuje na Zvezo po \$3.73 mesečno, ako živi celih 20 let, bi vplačal Zvezi \$895.20 in od Zveze bi pa prejel \$1000.00 v gotovini. V slučaju prejšnje smrti, bi pa njegovi sorodniki prejeli celo zavarovalnico \$1000.00. Ali morete kje drugje štediti denar na bolj praktičen način brez kakih odbitkov? Ne! Pomnite, da pri bratskih organizacijah kot je ZSZ, vam ni potreba najeti kakega odvjetnika ali plačati kake davke za vašo prejšnjo zavarovalnico, kot bi morali storiti v vseh drugih slučajih. Torej poučite se o dobrotah, ki jih Zveza deli svojemu članstvu in razložite vse to vašim prijateljem in znancem in prepričani bodite, da bo uspeh sijajno izpadel v korist vam samim, vašim prijateljem, vašemu društvu in Zvezi.

Bratski pozdrav,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

PRVA POMOČ V PUŠČAVI

Voznik motornega truka Leonard Orchard, je hitel z trukom v angleški armadi v Afriki, ki je zasledovala bežečega Rommela. Truk je zavozil nad mino na potu, ki se je razstrelila in poškodovala njega in truk. Došli vojak mu nudi prvo pomoč na licu mesta.

SPECIAL ISSUE OF FRATERNAL VOICE IN APRIL

The Fraternal Voice next month (to be dated April 28) will be dedicated to all our members serving our country in the armed forces. Since we shall endeavor to have a copy of this issue reach every one of them, it is important that we have the names, rank, and addresses of all of them.

One of the most important sections of this special issue will be a roster of all WSA members in the Army, Navy, Marines or any other branch of service, together with all the data and information we are able to gather about them, which we feel will be permitted to publish, we appeal to all who have someone in the service to furnish us with such information.

If you have anything of interest about your boy, or girl, serving Uncle Sam that you wish published please give it to your local secretary with instructions to send it in, or you may send it direct to the Editor, 3360 Vine, Denver, Colo., or to the Supreme office, 4676 Washington.

We want all our members spread over the world to know which of their brother or sister members are serving with them and as many facts and items of interest about them that we shall be able to publish. Our members throughout America, too, will be glad to know all these things.

Secretaries, and other officers, are requested to gather all the information possible. And we ask that a full story be given about their lodge's war effort or any outstanding deeds performed for Our Country by the lodge or any individual member. Nothing of this nature should be omitted.

We are desirous of having names of U. S. service men and women so that we may keep the correct amount on a temporary Honor Roll in the Supreme office which will be replaced after we win the war with a permanent Honor Roll bearing all names as a lasting memorial to our gallant members fighting for us.

Please furnish above information at once, so as to enable the Editor to have sufficient time for arranging all copy and material.

ZSZ ENGLISH SECTION

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41

Denver, Colo.

You no doubt will read this in time to be reminded that your lodge meeting is to be held this Thursday evening, March 25, at the Slovenian Hall, commencing promptly at 8 o'clock. Come hear a report of our recent Benefit Dance. There will be other important discussions needing your consideration.

We are planning on taking first prize in the 35th Anniversary Campaign this year with an enrollment of over 200 members, which would give us in addition to the \$75.00 first prize an extra award of \$225.00 — \$325.00 in all. So all Trail Blazers plan to get into the spirit of cooperation and this goal will be realized. There are always some other good deeds you can do for your lodge. Every little bit you do will help to keep our lodge big and strong.

All are again reminded that the monthly premiums for both adult and juvenile members may be paid to secretary Edward Krasovich at the meetings every fourth Thursday, or at his home, 4710 Washington Street, at any time. All lodge business may be taken up likewise, or a phone call at Cherry 2151 will make the necessary contact.

UNITED COMRADES JUVENILE BRANCH NO. 1

Denver, Colo.

The meeting of the Denver WSA children this Sunday afternoon, March 28, will feature a Gigantic Quiz Game, in which cash and War Stamp prizes will be awarded. This question-answer game will provide many thrills and entertaining fun.

There will be an Election of Officers, discussion of the regular Mother's Day program held every year, discussion of a Summer Picnic, and arrangements for another Free Theater Party. The usual refreshments will be given.

Parents are requested to send all WSA juveniles of their homes to their meeting at the Slovenian Hall Sunday afternoon at 1:30 sharp. You are welcome to come with them.

Everyone is urged to boost our Juvenile Department in this 35th Anniversary year of the Association.

We should think seriously about organizing an English Speaking Lodge in many communities, — and more Juvenile Branches.

Dopisi lokalnih društev

MLADINSKO DR. ZDRUŽENIH TOVARIŠEV ŠT. 1, ZSZ.

Denver, Colo.

Članstvo mladinskega oddelka ZSZ v Denverju in okolici se vabi, da se polnoštevilno vdeležijo prihodnje redne seje, ki se bo vršila v nedeljo 28. t. m. ob polni uri popoldne v Slovenskem Domu. Na tej seji se bo izvolil društveni odbor ter razmotrivalo glede Materinskega dne običajne letne igre. Po seji bo nekoliko razvedrila in proste zabave. Starši, ki imate svoje otroke pri ml. odd. ZSZ, neglede, če so pri dr. sv. Martina, Kraljice Sv. Rožnega Venca ali pa Trail Blazers, ste prošeni, da jih opozorite, da se vdeležijo zgoraj omenjene seje.

Bratski pozdrav,

Anthony Jeršin, ml. nadz.

TO IN ONO

NEUSPEH MOBILIZACIJE NEMŠKEGA ŽENSTVA

Nemški skrivni podzemski radio je oznanjal predsinočjem, da Hitlerjeva mobilizacija nemškega ženstva za delo v vojni industriji ni uspela. Več, kakor 40% ženstva se ni odzvalo registraciji za delo. Nemške oblasti sicer trdijo, da v sled bombnih napadov mnogi nimajo stalnega naslova in da zato registracija ni uspela, kakor bi se drugače pričakovalo. To pa je samo izgovor. Za registracijo je vedel ves narod, saj je generalni komisar za zaposlevanje Fritz Sauckel naslavljal cel teden apel na nemško ženstvo s sledečim apelom: "Nemško ženstvo ne sme pozabiti, da

jih v to kliče dolžnost do njihovih otrok in do njihovega "fuererja".

KRUPP POSTAVIL TOVARNO V KIJEVU

Berlin, Nemčija. — Nemška radio postaja je oznanjala te dni, da je znani industrijski magnat Krupp postavil v ukrajinskem mestu Kijev obsežno jeklaro. Tu mislijo Nemci izdelavati železne izdelke za armado in Ukrajino. Krupp ima svoje glavne tovarne v Essenu v Porenju, katere skoro sleherni noč zadnje čase razbijajo Angleži iz zraka.

NADŠKOF SPELLMAN V LONDONU

London, Anglija. — Newyorški nadškof Spellman, ki se je mudil več tednov v Vatikanu in nekaj zadnjih dni v Severni Afriki, je došel v soboto v London, kjer se bo udeležil pogreba za pokojnim kardinalom Hinsleyem, ki se bo vršil ta torek. Na dškof ovemu obisku v Londonu pa pripisujejo še druge važnosti.

OSEM UBITIH V LETALSKI NESREČI

Greenville, S. C. — Pri Winnboro, S. C. je padlo na tla vojaško letalo, v katerem se je pri nezgodi ubilo osem mož. Letalo je bil srednji bombnik, ki so ga rabili za vojaške zadeve.

GREENOVA ADMINISTRACIJA JE DRAGA

Springfield, Ill. — Zakonodajca, ki je v petek razpravljala o državnem proračunu in odobraval razne račune, objavlja, da je uprava države Illinois izdala v tekočem letu 11 milijonov več, kakor je bilo izdanih prejšnje leto. Kritiki sedanje administracije kajpada kujejo iz tega kapital.

PLAČAL 40 LET STARI RAČUN

Leta 1903 je Richard Tulner prenehal s svojo mlekarso obrtjo v Midland Park, N. J. Te dni pa ga je nepričakovano nagovoril na ulici neki mož.

"Ali niste Vi Dick Tulner?" je vprašal tujec.

"Da, sem," je odvrnil Tulner. "Dobro. Vzemite tu deset dolarjev, ki sem Vam jih še zmejar dolžan za mleko, zraven pa še par dolarjev za obresti."

Ta račun ni bil poravnat več kot 40 let.

PET TONOV MORSKIH VOLKOV

Chicago, Ill. — Morris Fisheries, Inc. javlja, da je prejela 10,000 funtov morskih volkov za prodajo. Meso je poslano iz Seattle, Wash. in ga prodajajo okrog 31c. funt,

USNJE JE POTREBNO ZA VOJNO

Nov rekrut v ameriški vojni rabi v prvem letu deset parov čevljev. Po tem prvem letu bo izhajal s šestimi pari na leto.

Ko pa je bil civilist, je povprečno rabil dva para na leto.

V kratkih besedah, to je razlog, ki tiči za omejitvijo prodaje čevljev. Znamka s številko 17 v prvi knjižici za racioniranje (War Ration Book No. 1). Kdor to znamko ima poleg denarja, si sme kupiti en par čevljev do 15. junija. Kasneje dobi novo knjižico racioniranja in z njo novo znamko številke 17, tako da tekom enega leta bo nakup treh parov čevljev dovoljen.

Da vojska potrebuje ogromno količino težkega usnja za podplate, je le eden izmed razlogov. Dodatno pa vojna zahteva ogromno rabo dobrega usnja za pasove, jermene, čelade, gamaše, žakete, rokavice, nožnice, sedla in vaje in omote za instrumente. Približna potreba usnja za vojsko se ceni na desetkrat toliko, kolikor je potreba v civilnem življenju.

Vzlic omejitve civilne zaloge so Amerikanci še vedno najboljše obuti ljudje na svetu. Tekom zadnjih treh let je znala splošna uporaba približno tri pare in pol na leto za osebo. Omejitev na tri pare ne bo pomenjala veliko žrtev, kakor so dajo oblasti.

Kakor se lahko pozablja, usnje je le postranski produkt. Številno kož, ki so na razpolago, je vedno odvisno od števila volov, zaklanih za govedino, in govedina je vredna mnogo več kot koža. Usnarji so zato vedno odvisni od tega, da-li je na trgu mnogo govedine in zato mnogo kož. V velikem obsegu so danes odrezani od trga Južne Amerike radi prevoznih težav. Ameriške črede pa so velike in ne preti resnično pomanjkanje. Dne 1. januarja je govedina na farmah Zedinjenih držav znašala rekordno število 74,600,000, od katerih približno ena tretina so bile mlečne krave. Dočim Amerika stoji v tem pogledu daleč za Indijo, kjer se število goveda ceni na 210,000,000, so vendarle naše kože vsled znanstvene reje in modernih usnjarskih metod mnogo večje trgovske vrednosti. Črede Argentine so po številu tretje na svetu in druge za Združenimi državami glede trgovske vrednosti kož.

Za 1. 1943 se pričakuje, da ameriški usnarji in tovarnarji čevljev bodo imeli na razpolago 23 milijonov govejih kož. Potrebe vojske, dodatno k lendlease pošiljatom zaveznikom, se cenijo na približno 7 milijonov kož. Tako preostane za civilne potrebe 15 milijonov, kar odgovarja 315 milijonom parov čevljev.

Tovarnarji čevljev naglašajo, da ta količina čevljev je le prav malo pod produkcijo v letih 1933, 1934 in 1935 in da produkcija čevljev v zadnjih dveh letih je bila jako velika, tako, da imamo v zalogi zadosti čevljev za potrebe sedmih mesecev. Najvišja produkcija čevljev je bila v l. 1941 — 498,384,000 parov — in ni znašala mnogo manj leta 1942.

Vlada se je že zdavnaj začela brigati za velike potrebe usnja za vojsko. Še pred Pearl Harborjem so bile regulirane cene raznih kož in usnja. Začetkom l. 1942 kontrola uvoza je bila uvedena in 80 odstotkov najboljšega podplatnega usnja je bilo rezerviranih za rabo vojske. Zadnje jesen je War Production Board ukazal tovarnam čevljev, kaj smejo in kaj ne smejo izgotavljati. Novi modeli so bili prepovedani, višina ženskih pet je bila znižana, vsi nepotrebni okrasji so bili ustavljeni in število barv je bilo omejeno. Tovarne med tem iščejo primernih nadomestil usnja za podplate, lesene ali sintetične snovi. Gumija seveda ni. Pač pa se čim dalje več rabijo druge snovi mesto usnja. Eksperimenti s plastičnimi snovmi dobro obetajo. Za moške čevlje se rabi tudi usnje — iz konjskih kož. Za ženske čevlje prihajajo koze, kozliči, morski šom, kače, kangarji in razne druge kože čim dalje bolj v rabo.

Velikanski razvoj čevljarstva industrije je napravil Ameriko bogato na obuvilih. Leta 1941 so Združene države, ki predstavljajo le šest odstotkov prebivalstva sveta, imele 40 odstotkov vse svetovne zaloge čevljev.

Kanada prihaja takoj za nami, kar se tiče bogastva na obuvilih. Tamošnje kože in usnje je iste dobrote kakor tukaj in letna raba čevljev za osebo je približno enaka.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road

1-3 in 7-8 P. M. razum ob sredah

Tel. Canal 4918

CHICAGO

Residenčni tel.: La Grange 3966

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEHI!

Maybe You Know...

OVER 50,000 BLOOD DONATIONS A WEEK ARE NEEDED BY THE AMERICAN RED CROSS FOR OUR ARMED FORCES!

THROUGH THE AMERICAN RED CROSS, FOOD PARCELS, CLOTHING, SOAP AND OTHER COMFORTS ARE RECEIVED BY PRISONERS OF WAR IN ENEMY CAMPS!

THE RED CROSS IS ONE OF THE LARGEST MOVIE THEATRE OPERATORS - FREE MOVIES FOR SICK AND CONVALESCENT FIGHTING MEN HERE AND ABROAD.

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Svoje dni je videl, kako so se mali kavarji s svojimi dekletki razumeli kakor bratje in sestre; zdelo se je, kakor da so jih skupaj vzredili in da so bili drug drugemu namenjeni. Opazoval jih je natančno. Sam pa se je s svojo odljudnostjo zakopal sam vase in čakal.

Ce ga je dvom le preveč mučil, ga je pač prišla volja, da bi svojo čemerost zadušil v popivanju in se tako rešil vseh skrbi.

A bal se je, da ne bi s tem izgubil pri Vini vse cene. In to ga je zadrževalo. Svoje edino upanje, da se mu bo stvar posrečila, je stavil na nepričakovano srečno naključje in je v nestrpnosti čakal vsake nedelje.

"Lepo vreme za žetev, Vina."

"Da, Jan, letos je dobro."

Potem je napeljal pogovor na pozno jesen in na samotno življenje pozimi. Še beseda, še majhna pobuda, in rešen bi bil. A prav ta trenutek se je domislil očetovega opomina, ki ga je bil ujel iz nekega pogovora: "Človek, če se oženiš, se dobro razglej in si poišči pošteno ženo; in pazi na pokolenje in na zdravo kri, na razum in na dobre lastnosti. Majhno imetje kmalu poženeš skozi dimnik, če ti žena zbolí ali ne zna gospodinjiti!"

"Bil sem skoraj prenarajen in bi bil skoraj rekel preveč," je mislil Jan. "Najprej moram še stvari v miru do dna." Nadaljeval je svojo pot, ne da bi rekel še kako besedo.

Med mašo je preudarjal, kako bi mogel priti do jasnosti. Potem mu je spet prihajal na um: če je tako določeno, bo vendarle moja. Kar počakali bomo. Naglica lomi noge.

Na Vini ni videl nobenih pomanjklivosti ali slabih lastnosti. Dobre je skrbela za svojo mater, bila je marljiva, ročna v gospodinjstvu; kolikor je vedel, ni bila nikdar bolna ali razbrzdana, ampak zmeraj poštena in dobra. Potem pa so ga spet popadle skrbi. Če boš tako okleval, ne boš nikamor prišel," si je dejal. Vsakokrat, kadar je sklenil, da bo svoj naklep izvedel, je že vedel, kako se bo izteklo. Videl se je, kako se prisiljeno drži, kako stoji jecljaje in momlja pred njo. In bal se je, da ga ne bi z zaničevanjem zavrnila. Ali bi Vina tvegala zvezo s pijancem? Pijanec! Zdaj je bilo že davno, odkar je imel zadnjič svoje slabe dni; sam se je čudil, da se je rešil te nadloge, tistih hudičev, ki so mu ko trinogi sedeli za tilnikom, ga nepričakovano in močno potegnili v stran, kakor da bi ga napadel nagel veter in bi moral nebogljen in brez odpora popustiti pritisku, čigar vzroka ni poznal. To ga je prevzelo, ne da bi utegnil premisliti, da je slabo ravnal, ko je zapravil denar, da je prišel na slab glas in da je z odprtimi očmi drevel v svojo pogubo. A zdaj je to minilo; to bo Vini zatrdno obljubil. In če bi mu pomagala, da bi na to mislil, bi se gotovo za zmeraj odvalil piti. Niti kaplje piva ne bi več pokusil, da ga ne bi znova zgrabila strast. Mislil je pošteno.

Cez dan so se mu vse te misli podile po glavi in v dolgih pogovorih jih je obnavljal, kakor da bi hotel koga prepričati. Čas pa je tekel in uresničenje je bilo enako daleč.

Poletje je bilo pri koncu, žito pospravljeno, krompir je v velikih kupih ležal v hlevu in zdaj je Jan še izkoristil suho vreme,

me, da je zemljo pripravljaj za bližajoča se jesenska dela. Doma so ga v temi pri ognju spet popadale misli in trpel je zaradi velike tegobe in mrzle praznine, ki je čutil, da visi nad njegovim življenjem. Možnost, da bi se kaj spremenilo, je zmotila njegov tihi mir; v mislih je primerjal danes s tem, kar bi morda še utegnili priti. Gole stene so mu bile neznosne in kamor je pogledal, je videl lastno norost in onemoglo uboštvo. Nikogar ni bilo pri njem, s komer bi se mogel pogovarjati; povsod in zmeraj je videl le hude, žalostne stvari. Poznal je svoje življenje kakor pes svojo kolibo. Po cele ure je kupal skozi malo okence in se razgledaval po polju do rdeče strehe iz opeke v zelenju, kjer so se zmeraj dvigali v zrak isti mali stebri dima. A zaprta hiša tam zadaj je ostala nema, okamenela, mrtva. Nenaklonjeno je skrivala dragocenost, ki je v njej živel.

"Kdo ve, če Vina misli name?" se je vprašal. "Kako more tam sama vzdržati?"

Vendar ni našel odgovora v svojem srcu; ni se mogel vmisлити v druge ljudi.

Nenadno je vstal. Hotel je videti ljudi in je šel v vas, da bi nakupil, kar je potreboval. V trgovini in v mlinu so govorili o njegovih poroki kakor o nečem, kar je že sklenjeno.

"No, Jan, kdaj se boš ženil? Slišali smo, da je že tako daleč."

Odgovoril je zdaj to, drugič spet ono in si ni upal tajiti, ker so bili vsi o tem tako trdno prepričani. Tako je začel verjeti, da je bilo, ne da bi sam kaj pomagal ali vedel, sklenjeno nekaj, pri čemer ni mogel ničesar več izpremeniti.

Manjkalo je samo še nečesa, neka malenkosti, in to je moral napraviti sam; a ljudje niso slutili, kako težko je to bilo.

"Vse zdihovanje mi nič ne pomaga," je preudarjal. "Vina je nema kakor grob; moram pač sam storiti prvi korak. To je tudi sicer v navadi; ženske, ki bi prva vprašala moškega, ni. Zame to ni nič posebnega; z nekaj besedami bo opravljeno."

A v teh nekaj besedah je ležala vsa težava; ni vedel, kako naj jih izgovori. Snubitev se mu je zdela kakor ogromna svečanost, ki je važnejša ko sama poroka. Za to priliko so ljudje oblačili posebno obleko in govorili dobro postavljene besede; ki jih je bilo treba izgovarjati z določenim poudarkom in po zlogih. In pred slehernim nastopom je Jan imel svet strah.

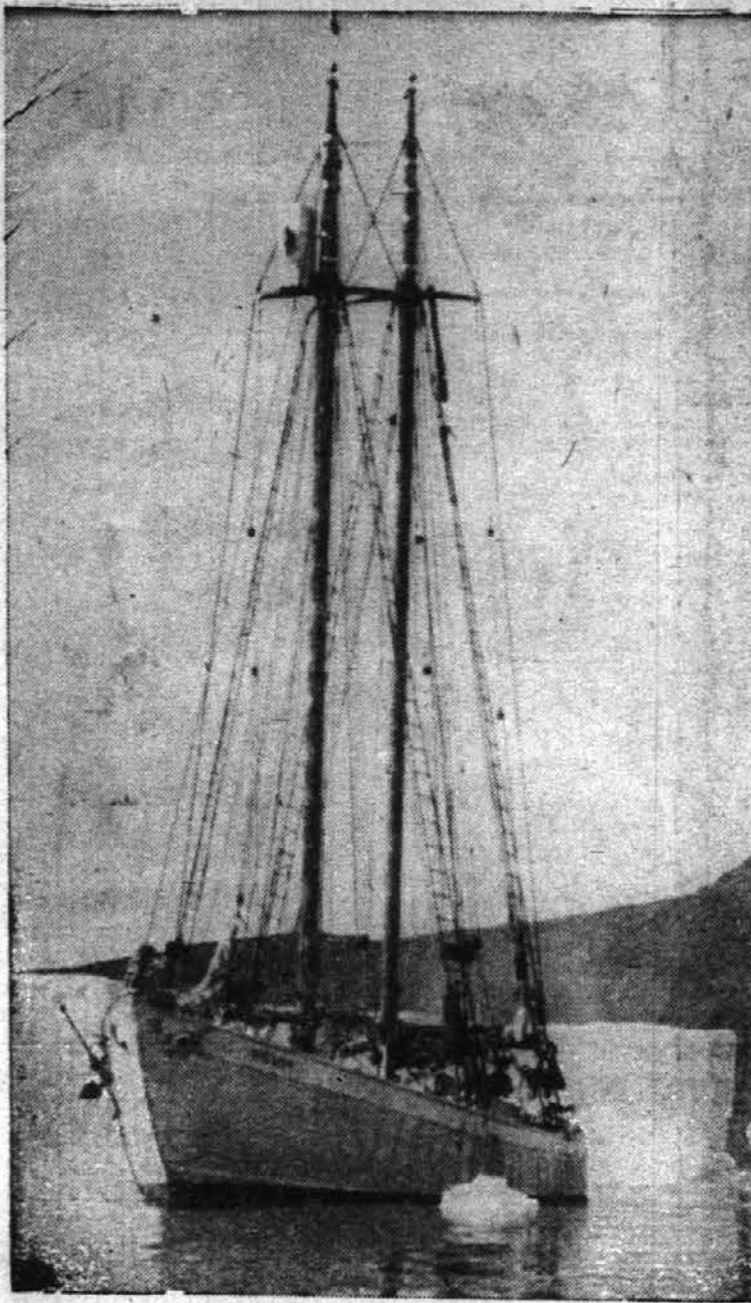
Vedno znova si je predstavljal, kako bi nastopil. "Torej, zdajle stojim pri mizi, in ona gleda na ognjišče, in jaz spregovorim, spregovorim —" a tedaj je postalo vse nesmisel in vrtel je palce, ne da bi še kaj rekel.

"A če bi jo kar naravnost vprašal, ali hoče biti moja žena? Jaz poznam Vino in ona pozna mene; saj vendar ni tujka. Kar vprašal jo bom."

Res se je začel umivati in je oblekel najboljšo obleko. Pri tem je zasmehoval samega sebe in se imenoval starega norca in mečkača; a vendar se je podvizal, da bi končal, dokler je bil sklep še trden.

(Dalje prih.)

NA POTU NA SEVER

Parnik U. S. S. Bowdoin, ki je te dni odplul v neznane severne vode v vrhu raziskovanj in vremenskega opazovanja.

MEH ZA SMEH

SKRAJNA PREVIDNOST

Gospa Lisjakova je skrajno previdna ženska. Vedno, kadar gre z doma, namoči prej užigalice v vodi, da ne bi otroci kaj zažgali.

PRAKTIČNA ZDRAVNICA

"... saj je vaša žena zdravnica! Zakaj pa nočete svojega želončnega katarja pri njej zdraviti?"

"Gospod doktor! To mi je predrago. Enkrat samkrat sem to storil, pa mi je takoj zapisala šest mesecev Rogaške Slatine in še sama je šla z mano."

Ustavi srbečico tako!

Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje,

"brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaza, lahko uporabljivo in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čilškega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar na Braxon Co., 322 So. Clark St., Dept. A. Chicago, Ill. in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetje. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poručajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

NAROČITE IN ČITAJTE

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrano čtivo za ameriške Slovence.

Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno.

Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"
184C W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Nekdo pove nekaj visokodonečih fraz ali public, ko gre za zadevo, za katero se trenutno zanima vsa javnost. Kakor ubrane strune donijo fraze, da postane vsak prav slinast, ko gre pač za tako silno narodno stvar, in vsak upa, da bo za se nekaj ujel, ako narodna stvar uspe. Regimentno, vzhričeno, pesniško, proroško. Od vseh strani prihajajo čestitke, ker je tako pesniško-idealno povedano, in vse vsebuje še taka upanja. Ampak dobra stvar zahteva navadno nekaj manj prijetnih žrtev, navadno prav veliko žrtev zahteva. O kakih žrtvah ali dolžnostih pa ni ničesar v tistih frazerskih tiradah, in prav radi te dežuje čestitek od vseh strani.

Ko bi bil povedal brez visokodonečih pesniških fraz, da je treba za narodno stvar tudi delati, če se hoče nekaj doseči, bi izostala vsaka čestitka, nihče bi niti okrenil ne.

Ali so neki dobri psihologi, da poznajo ljudsko dušo, ali pa so hinavski čuki, katerim je le za čestitke, le za to, da sami pridejo v ospredje, tista dobra narodna stvar pa naj gre pri tem žabam pet.

Poznamo, še dobro poznamo, kako je pogostoma, kjer manjka pri značaju.

Bilo je l. 1848, ko je tudi v Avstriji zapihala ostra sapa, posledica francoske revolucije. Sapa ni bila slaba, le dušnajska kamarila se je bala pre-

hlajenja. Grof Jelačić je prišel s svojimi Hrvati na Dunaj in rešil-kamarilo in dobil slabo plačo. To spada v zgodovino.

Hrvatje so bili na Dunaju. Rekli so jim, da morajo paziti na počenjanje demagogov. Well, demagogi tvorijo nevarnost še danes. Pripetilo se je, da je srečala patrola nekaj Hrvatov možakarja, ki je imel širok klobuk na glavi. Taki klobuki so prišli v rabo pač, in demokrate so se postavljali s takimi klobuki, ampak demokrate so O. K. Vodja patrol pristopi in ga vpraša: "Demagog? "Možakar zmaja z glavo, bil je profesor le, in odgovori: "Pedagog", kar pomeni, učitelj, vzgojitelj, in to ni nevarno. Hrvat je bilo vse bolj španska vas. Demagog je nevarna roba, pedagog, šment, kaj je to? Popraska se za ušesom in posveti se mu: "Gog ist gog", se odreže in "bums" je padlo s kopitom po profesorju.

"Si non e vero, e bene trovato" — če tudi ni bilo tako, dobro je povedano. Demagog zasluži s kopitom še v današnjih dneh.

Povej ljudem, kar jim uga-ja, na tem demagogu ni, da mu le ljudje ploskajo. Takih demagogov kar mrgoli v najrazličnejših oblikah in na najrazličnejših poljih. Da se oni pred javnostjo postavijo, dobrot ljudi jim je deveta briga. Vsepolno je takih značajev (?) tudi med nami.

ANGLEŠKI TISK O TRPLJENJU SLOVENSKEGA NARODA

(Nadaljevanje z 1. strani)

Srbi, naravna potreba in cilj vseh njihovih teženj; oni vedo, da bodo le na ta način dosegli ono neodvisnost od tujceve vlade in ono svobodo, katero po vsej pravici zahtevajo. V dokaz visoke kulture Slovencev navaja pisateljica, da je odstotek nepismenosti v Sloveniji že za časa osvoboditve znašal le 3 odstotke, dočim je imela Italija 25 odstotkov analfabetov; v sorazmerju s številom prebivalstva, so Slovenci izdajali ogromno več knjig, kakor na primer Italija ali Nemčija. V članku so navede-

ni tudi še drugi značilni in važni statistični podatki.

Na osnovi popolnoma zanesljivih podatkov navaja pisateljica strahotne številke ljudi, deportiranih na Poljsko in v Nemčijo, streljanja talcev i. t. d. Priobčeni so tudi podatki Mednarodnega Rdečega križa, glasom katerih je bilo 8.000 otrok nasilno odyzetih njihovim staršem in odpeljanih neznano kam. Število oseb, katerih usoda je neznana, znaša zdaj na tem malem ozemlju že 38.000.

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16 1/2 x 12 1/2

Tiskana v večih barvah. Sredi je v vencu sedanjí predsednik Zdr. držav Franklin D. Roosevelt. Okrog in okrog so slike vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav podpisani s njihovimi lastnoročnimi podpisi. Pod predsednikovo sliko vihra v vetru ponosno sveznata zastava. Pod zastavo je spominska pločica in na nji tiskano v okrajšavi listina pravic in svobostin. Slika je v okvirju in v okvirju steklo. Ta slika je lep kras in zgodovinska pomenljivost za vsak ameriški dom. Ker nas naši naročniki za njo poprašujejo, smo jih še nekaj dobili.

Slika stane \$1.50 brez pošiljatenih stroškov.

Pošiljaten strošek plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi slika po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame za znanje. In dokler zaloga traja s njimi lahko postrežemo onim, ki si jo želijo.

Naročilu je pridjati potreben znesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadevni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS